

ORSZÁGOS
FOGYATÉKOSSÁGÜGYI
TANÁCS

Tárgy: OFT-ülés jegyzőkönyve

JEGYZŐKÖNYV

**Készült: 2023. november 28-án a Belügyminisztériumban
(1011 Budapest, Fő utca 44-50., A épület 701. tárgyaló)
az Országos Fogyatékosügyi Tanács (OFT) 14 órai kezdettel megtartott ülésén**

Az ülésen részt vett: 11 OFT-tag.

Az ülés napirendi pontjai:

1. Tájékoztatás a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény módosításáról, a beszéd fogyatékosoknak a fogyatékosügyi támogatásra jogosító súlyosan fogyatékos állapotok körében történő nevesítése érdekében.
2. A Fogyatékosügyi Tárcaközi Bizottság helyébe lépő Tárcaközi Koordinációs Bizottság létrehozásáról szóló tervezet megvitatása.
3. Egyebek.

Fülöp Attila gondoskodáspolitikáért felelős államtitkár, az OFT elnöke üdvözölte a megjelenteket, megállapította, hogy a Tanács 11 tagja jelen van, tehát az ülés határozatképes. A jegyzőkönyv vezetésére felkérte Garamvölgyi Annamáriát, jegyzőkönyv hitelesítőnek pedig a Tanács Toponári Gábort választotta meg.

Az elnök elmondta, hogy az ülés napirendi pontjait előzetesen kiküldték, a fentiek szerint ismertette ezeket. A napirendhez kiegészítés nem érkezett, a Tanács azt egyhangúlag elfogadta.

1. napirendi pont

Tájékoztató a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény módosításáról, a beszéd fogyatékos állapotok körében történő nevesítése érdekében.

Fülöp Attila államtitkár elmondta, hogy a beszéd fogyatékosokat érintő Fot. módosítást egy munkacsoport készítette elő, amelynek tevékenységében az érintett érdekvédelmi szervezet is részt vett. A Fot. módosítás lényege, hogy a súlyos fogyatékos állapotok között a beszéd fogyatékos is nevesítésre kerül, amennyiben ezt a parlament elfogadja. Azt, hogy a beszéd fogyatékos pontosan mit jelent, miként lesznek ennek a megállapítási szabályai, nem a törvény, hanem egy végrehajtási rendelet fogja tartalmazni. Ez a napokban kerül társadalmi egyeztetésre, melynek során a véleményezésre 8 nap áll rendelkezésre. Mind a törvény, mind a végrehajtási rendelet hatályba lépése január 1. lesz. Az eljárási szabályok hasonlóak lesznek a más fogyatékos esetében már ismert előírásokkal. A feladatok a kormányhivatalokhoz lesznek telepítve (orvosi beutaló, orvosi dokumentáció, szakértő kirendelésének a lehetősége), mint ahogyan a többi, hasonló eljárásban eddig történt. Az előzetes számítások során abból indultak ki, hogy évente 50-60 ezren kapnak sztrókot és közülük vélhetően 3-4 ezer ember minősül majd a beszéd fogyatékos állapot alapján súlyos fogyatékosnak, akik jogosultak lesznek a fogyatékos támogatásra.

Radóné Andor Erika Alexandra (Pszichiátriai Érdekvédelmi Fórum - PÉF) Radó Iván meghatalmazottjaként felvetette, hogy a pszichoszociális fogyatékos definíciója még mindig nincs elfogadva, ez már lassan 10 éve késik. 2020-ban elkezdődött egy egyeztetés, melynek során a definíciót a PÉF a szakmai és társszervezetekkel együtt elkészítette. 2023 nyarán pszichiátriai vezetőkkel, képviselőkkel összeállítottak egy törvényszöveget is, amit benyújtottak az egészségügyi ágazathoz, de azóta erről semmilyen információt nem kaptak. Rákérdezett, nem lehetne-e, hogy a beszéd fogyatékos mellett a pszichoszociális fogyatékos definíciója is mielőbb elfogadásra kerüljön.

Dr. Ozvári Ádám (Motiváció Alapítvány) örömet fejezte ki a törvénymódosítással kapcsolatban, azáltal, hogy a beszéd fogyatékos állapotúak egy része – súlyos fogyatékos állapotuk miatt - is bekerülhet a támogatott körbe. Csatlakozva a PÉF képviselője által felvetettekhez, jogosnak tartaná, hogy akár a pszichoszociális fogyatékos állapotúak, akár más, a fogyatékos támogatásba eddig be nem vont célcsoportok tagjai is bekerülhessenek az e támogatásban részesülők körébe. Emlékeztetett arra, hogy például a kromoszómarendellenességgel élők esetében az Alkotmánybíróság határozata, most pedig a beszéd fogyatékos embereknél az Alapvető Jogok Biztos Hivatalának iránymutatása nyomán, tehát minden esetben, amikor valamilyen alapjogokat érintő eljárás indult, azáltal került kiterjesztésre a támogatásban részesülők köre. Figyelemmel a CRPD és a Fot. fogyatékos ügyi definíciójára, szorgalmazta, célszerű lenne ezt a kérdést generálisabb szemlélettel kezelni, oly módon, hogy ne tegyünk különbséget az egyes fogyatékos ügyi

csoporthoz. Utalt továbbá arra, hogy 2020-ban és 2021-ben volt egy komoly munka, amelynek során a Fot. módosításáról egyeztettek a nagy érdekvédelmi szervezetek. Célszerűnek tartaná hogy ezúttal is alakuljon egy munkacsoport a fogyatékosági támogatás szabályozásának áttekintésére, hogy elindulhasson ezen a téren egyfajta együttgondolkodás.

Királyhidi Dorottya (Siketvakok Országos Egyesülete - SVOE), Kedves Éda meghatalmazottjaként szintén örömet fejezte ki a Fot.-nak a beszéd fogyatékosokra történő kiterjesztésével kapcsolatban. Ugyanakkor ő is fontosnak tartaná a Fot. egészségnek a felülvizsgálatát, akár az ENSZ Egyezményrel, akár a más jogszabályokkal történő harmonizálás tekintetében. Ha például a hallássérültekre vagy a látássérültekre vonatkozó definíciót összevetjük az adókedvezményre jogosító jogszabályi feltételekkel, akkor azt látjuk, hogy ezek nincsenek összhangban egymással. Ő is javasolta egy bizottság vagy munkacsoport megalakítását, ahol áttekintnék azokat a jogszabályokat, ahol megjelenik a súlyos fogyatékoság, s az ahhoz kapcsolódó bármilyen szolgáltatás vagy támogatás, és ezek harmonizációjára tehetnének javaslatot.

Fülöp Attila, az OFT elnöke válaszában elmondta, hogy a Fot. felülvizsgálata már régi igény a nagy fogyatékosági érdekvédelmi szervezetek részéről. Ősszel már kaptak is a civil szervezetektől egy írásos anyagot és ezzel kapcsolatban azt a vállalást tették, hogy a később elfogadásra kerülő és a 2025-ig szóló intézkedési tervnek legyen része a Fot. felülvizsgálata. Ez nyilvánvalóan egy munkacsoport keretében történne az érintett civil szervezetek bevonásával. Miután ez feljogosító feltétel az uniós források tekintetében, ez a munka számon kérhető is lesz, akár az érintett szervezetek, akár mások részéről.

A PÉF képviselőjének felvetésére reagálva, az államtitkár elmondta, hogy ott nagyobb az adósságuk. De ezt a szociális ágazat nem képes megoldani az egészségügy hozzáadott értéke nélkül. Amíg ezen a téren nem jutnak dűlőre, addig ezt a feladatot nem fogják tudni elvégezni. Ha a belügyminiszternek rögzítve lenne egy olyan feladat kijelölése, hogy a Fot.-ot ebből a szempontból is tekintsék át, akkor ez a munka biztos, hogy végrehajtásra kerülne. A feladat kijelölést azért is fontosnak tartja, mert önmagában, ha ezt csak ők kérik, nem jutnak előre. A Fot. mostani módosítása kizárólag a beszéd fogyatékosokra vonatkozik.

Mivel több hozzászólás nem érkezett, a Tanács elnöke a napirendi pontot lezárta.

2. napirendi pont

A Fogyatékosügyi Tárcaközi Bizottság helyébe lépő Tárcaközi Koordinációs Bizottság létrehozásáról szóló tervezet megvitatása.

Fülöp Attila államtitkár emlékeztetett arra, hogy a fogyatékos személyek jogairól szóló ENSZ Egyezmény alapján a független mechanizmus az elmúlt évben az alapvető jogok biztosának hivatalához került. E tekintetben már a múlt alkalommal javasolta, hogy célszerű volna

áttekinteni a független mechanizmus kapcsán az érintett testületek tevékenységét. A CRPD e szabályozási feladatra három szintet jelöl meg. Ennek az első szintje, hogy az Egyezmény végrehajtására kormányzaton belül kijelölnek egy vagy több koordinációs pontot és mérlegelik egy kormányzati koordinációs mechanizmus létrehozását. Ezt látná el a Tárcaközi Koordinációs Bizottság, ami kifejezetten kormányon belüli feladatot jelent. A második szint egy vagy több független mechanizmust magába foglaló keretrendszer, amely ellenőrzi az Egyezmény végrehajtását, ez a feladat pedig az AJBH-hoz lett telepítve. A harmadik az érintett civil társadalom bevonása a végrehajtás és ellenőrzés folyamatába.

Ez a napirendi pont kizárólag az első szintről szól. Korábban működött egy Fogyatékosügyei Tárcaközi Bizottság, ezt most felváltaná egy Tárcaközi Koordinációs Bizottság. Ezzel kapcsolatban az államtitkár kiemelte, hogy kormányhatározatot kell módosítaniuk. Többször felmerült, hogy ha olyan ügyről van szó, ami több tárcát érint, vagy más ágazattal kellene egyeztetniük, és döntési kompetenciát igényelne, a szakterületi szintű képviselőket felsővezetői szintre emelik. Azért, hogy megmaradjon a kapcsolat az OFT és a kormányzaton belüli Tárcaközi Koordinációs Bizottság között, létrehoznak két állandó munkacsoportot, amelyeknél számítanak a civil szervezetek részvételére is. A kormányhatározat módosítását házon belül elindítják és amikor ez olyan stádiumba kerül, hogy házon belül jóváhagyást élvez, azt természetesen be fogják mutatni. Az államtitkár azt várja ettől, hogy bármilyen fogyatékosügyei kérdés, például a pszichoszociális fogyatékosokra vonatkozó definíció megbeszélésére kerül sor, az kormányzaton belül, felelős vezetők között történjen, akik akár azonnal tudnak döntést hozni az adott ügyben. És nem az lesz, hogy majd később, akár egy hónap múlva visszatérnek az adott kérdésre. Ebben a civil szervezetek csak akkor lesznek érintettek, ha az állandó munkacsoportok kijelölésre kerülnek.

Mivel kérdés, észrevétel nem érkezett, a Tanács elnöke a napirendi pontot lezárta.

3. napirendi pont

Egyebek

Az OFT elnöke tájékoztatta a Tanácsot, hogy részt vett Brüsszelben egy egyeztetésen az Európai Fogyatékosügyei Kártyával kapcsolatosan. Elmondta, hogy e mellett létezik egy Európai Parkolási Kártya is, és e két dokumentumot szeretnék közelíteni egymáshoz. Ez azokra a fogyatékos emberekre vonatkozna, akik rövid ideig tartózkodnak valamelyik tagországban. Ez nem azt jelenti, hogy azok kapjanak valamilyen pluszjogosultságot, akik egyik tagországból áttelepülnek egy másikba, hanem azokra vonatkozik, akik legfeljebb 90 napig tartózkodnak az unió valamelyik államában. Ez a lehetőség az egymással szembeni jogosultságok elismeréséről szól. Egyelőre azonban e tárgyban még nincs meg az Európai Parlament és a Tanács, vagyis a két jogalkotó közötti megállapodás. Bízni lehet abban, hogy már az idei év első felében lesz egy irányelv, amely a kártyák kölcsönös elismeréséről fog szólni. Ebben szerepel majd, hogy meddig kell átültetni ezt az államok jogrendjébe. Az minden tagország saját hatáskörébe tartozik, hogy milyen eljárás alapján, milyen szolgáltatásokat biztosítanak majd a jogosultaknak. Ez lehetőséget nyújt majd pl. az unió

belüli tömegközlekedésre, parkolásra, valamint különböző, egyéb szolgáltatások kölcsönös igénybevételére.

Mint ismeretes, 2024 második félévében Magyarország látja el az EU-elnökséggel járó feladatokat. A terveink között szerepel néhány elfogadott téma, például a demográfiai kihívás, amelyen belül a fogyatékoságügyet érintően is lesz rendezvénye Magyarországnak. E rendezvény alapvetően a fogyatékos és megváltozott munkaképességű emberek munkaerőpiaci helyzetéről fog szólni. Emellett szóba kerül majd az akadálymentesség és az ésszerű alkalmazkodás is. Szeretnénk egy miniszteri szintű rendezvényt, lehetőség szerint tanácsi következtetéssel a végén, valamint egy kísérő eseményt is. Céljuk, hogy bemutassák a fogyatékosággal élő emberek és szervezeteik helyzetét. Azt, hogy milyen szolgáltatások érhetőek el hazánkban, miben kellene javítani, fejlődni. A rendezvény időpontjáról természetesen az OFT-t is tájékoztatni fogják.

Az uniós források kapcsán az államtitkár elmondta, hogy a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatására kiírásra kerül majd egy kiemelt pályázat, amely ezt követően megvalósítható lesz. Az uniós forrásokból megvalósuló egyéb, betervezett programokról még nem tud tájékoztatást adni, ez a források beérkezésének függvénye. Elmondta továbbá, hogy a jelnyelvi VHR módosítását, amit már korábban munkacsoportban is megbeszéltek, elindították, amely mindenben egyezik az érintettek észrevételeivel. Lesz ennek társadalmi egyeztetése is, de még akkor is lehet további észrevételeket, módosító javaslatokat tenni.

Királyhidi Dorottya megjegyezte, hogy a Schlachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet éppen holnap tart egyeztetést a jelnyelvi VHR-rel kapcsolatos módosítási javaslatokról. Hozzátette, sikerült változást elérniük a tekintetben, hogy a pályázatok időben kiírásra kerüljenek, azoknak a paraméterei átláthatóak, és ugyanezt szeretnék elérni az elemi rehabilitációs törvénnyel kapcsolatban is.

A Gondosórával kapcsolatban az államtitkár tájékoztatott arról, hogy ez elsősorban idősügyi és nem fogyatékoságügyi eszköz, ami alanyi jogon igényelhető a 65 éven felüliek számára. Tapolczai Gergely országgyűlési képviselő a legutóbbi miniszteri meghallgatáson jelezte, hogy ha erre fogyatékosággal élő időszerű személy regisztrál, ez a körülmény a diszpécserszolgálatnál nem jelenik meg. Nincs olyan lehetőség, hogy az illető jelezze, nemcsak időszerű, hanem fogyatékos ember is. Így viszont nehéz számára megadni a szükséges segítséget.

Fülöp Attila kérte a Tanács tagjait, mondják el, van-e ezzel kapcsolatban valamilyen tapasztalatuk.

Királyhidi Dorottya elmondta, hogy a diszpécserrel való együttműködés során külön lehet jelezni a kommunikációs akadályozottságot és ezzel azt is, hogy az illetővel például ne akarjanak telefonhívást kezdeményezni, hanem automatikusan küldjék ki hozzá a mentőt. Erre nyitottságot találtak. Természetesen át lehet tekinteni a regisztrációs kérdőívet, hogy legyen automatikus és szerepeljen benne ilyen jellegű kérdés is.

Dr. Nagy Sándor (Magyar Vakok és Gyengélátók Országos Szövetsége – MVGYOSZ) csatlakozva a SVOE képviselőjéhez, elmondta, nekik is volt hasonló esetük és jelezték, hogy az illető személy látássérült, amit a rendszerben rögzítettek. A regisztrációnak azonban kizárólag az a feltétele, hogy a jelentkező 65 éven felüli legyen. Egyben felvetette, hogy ne csak a 65 éven felüliek igényelhessenek Gondosórát, hanem, ha a program majd engedi, a jogosultságot terjesszék ki a fogyatékos személyek közül legalább azokra, akik fogyatékosági támogatásban részesülnek.

Radóné Andor Erika Alexandra hangsúlyozta, a regisztráció során nincs arra mód, hogy jelezzék a fogyatékoságot. Amikor megérkezik a Gondosóra, akkor be kell jelentkezni a központba, azonban sajnos ott sem teszik fel ezt a kérdést. Szerinte ezt pedig meg kéne tenniük, hogy rákérdezzek erre az állapotra. Elmondta továbbá, hogy sok olyan 65 éven felüli idős ember van, aki nem tud erről a lehetőségről vagy ha tud is, nem ért a számítógéphez és nem tud regisztrálni erre a programra. A segítségnyújtást ilyen esetekben is meg kéne oldani.

Domán Zoltán (Halmozottan sérültek Heves Megyei Szülöszövetsége) rámutatott, hogy náluk van olyan 65 éven felüli személy, aki koránál fogva jogosult a Gondosórára, és súlyosan, halmozottan fogyatékos felnőttkorú gyermekéről gondoskodik. Kérdésként vetette fel, ha az édesanyával történne valami, őt még csak ellátnák, de vajon mi lesz a gyermekével, aki 100 százalékban ki van szolgáltatva az édesanyjának. Erre is jó lenne valamiféle megoldást találni.

Fülöp Attila államtitkár a hozzászólásokra reagálva leszögezte, hogy a Gondosóra program kizárólag a 65 éven felüli idősekre vonatkozik, ők vehetik igénybe alanyi jogon ezt a szolgáltatást. Amennyiben a program módosítható, akkor megfontolandó, hogy milyen alapon, ki az, aki még kaphat ilyen eszközt. Ha tágítjuk a jogosultak körét, akkor feltehetően mindig újabb igények fognak jelentkezni. Mindenesetre megpróbálják a programnak legalább a fogyatékosokra való kiterjesztését elérni. Azonban az államtitkár megjegyezte, hogy ez nem kormányzati döntés, a módosítás lehetőségéről az irányító hatósággal és az EU-bizottsággal egyeztetniük kell. A program indulásakor a tárca levéllel fordult valamennyi polgármesterhez, családsegítő intézményhez, szociális ellátóhoz, falu- és tanyagondnokhoz, hogy tájékoztassák és segítsék a regisztrációban a területükön élő idős embereket.

Az államtitkár az OFP végrehajtásáról szóló intézkedési tervvel kapcsolatban elmondta, hogy a 2021-2027-es időszakban a fogyatékoságügy kiemelt jelentőséggel bír. Az uniós pénzek lehívása érdekében a bizottság azt kérte, kerüljenek az intézkedési tervbe olyan konkrét indikátorok, amelyek mérhetőek és visszamérhetőek. Úgy véli, a mostani intézkedési terv minden bizonnyal meghosszabbításra kerül, ennél fogva az új intézkedési terv a 2024-2025-ös időszakra vonatkozik majd. Természetesen ezt az OFT tagjai is véleményezni fogják. Ezt követően az OFT elnöke felkérte **Csizi Péter szociális ügyekért felelős helyettes államtitkárt**, hogy a rendelkezésre álló forrásokról, támogatásokról és azok felhasználásáról adjon tájékoztatást.

A helyettes államtitkár elmondta, hogy az úgynevezett „tám. szolg.” pályázat keretében 400 millió forintot osztottak szét, többségében pályázatonként 10 millió forintot. A támogató szervezetekhez a jövő évben 40 új vagy újszerű gépjármű fog érkezni. A bírálaton már túl vannak és megjelent az a névsor, aminek alapján a szakmai bizottság a pályázati támogatás odaítéléséről döntött. A támogatási szerződések megkötése jelenleg is zajlik. Ehhez a körhöz csatlakozik az Autóplusz pályázat, ahol többkörös bírálatot követően a döntés megszületett, a kiértékelés és a szerződések megkötése folyamatban van. A fejlesztő foglalkoztatással kapcsolatos pályázat iránt nagyon nagy volt az érdeklődés. A döntéshozatal során alapvető szempont volt, hogy a pályázók legalább azt a szintet, amit az elmúlt hároméves pályázati időszakban véghez tudtak vinni, kapják meg, azt biztosítsák számukra. Mindemellett egy szerény előrelépésre is volt lehetőség, négy esetben tudták bővíteni az eddigi pályázók körét. A fejlesztő foglalkoztatásnál a pályázati bírálat lezárult, az államtitkári döntés remélhetőleg rövid időn belül meg fog születni. Az MMK-s rehabilitációs pályázati támogatás esetében a pályázati határidő lejárt, itt is nagy volt az érdeklődés, de több esetben hiánypótlásra is szükség volt. Jelenleg a bírálati szakaszban tartanak, a döntésre remélhetőleg december közepén sor kerül.

Fontos megjegyezni továbbá, hogy a támogatási szerződés megkötése folyamatban van az úgynevezett plusz 10 százalékok témakörében. Mindenki leegyeztették a támogatási szerződést és vélhetően a korábbinál gyorsabban eljutnak majd a támogatás utalásáig.

Fülöp Attila államtitkár hozzátette, hogy a most befejeződő EFOP-os fejlesztés során a személyi asszisztencia kapcsán csak négy szervezet pályázott sikerrel. Sajnos csak a teljes összeg egyharmadát sikerült lepályázniuk. Ezzel kapcsolatban mindenképpen szükséges lenne egyeztetni a MEOSZ-szal, és az érintettekkel áttekinteni, hogy ez milyen segítséget jelent számukra. A támogatott lakhatás (építés) tekintetében, amely kizárólag nem állami szereplőknek volt fenntartva, december 31-ig minden érintettnek el kell a támogatással számolnia. Ez 668 férőhelyre vonatkozott, ennyivel bővült az igénybevételi lehetőség. Ezek a beruházások tehát megtörténtek és be is fejeződnek.

Fülöp Attila, az OFT elnöke ezt követően arról érdeklődött a Tanács tagjaitól, hogy az elmúlt időszakban hogyan alakult az OFT-ben résztvevő szervezetek kapcsolata az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalával, miután útjára indult ott a független mechanizmus.

Dr. Nagy Sándor elmondta, hogy 29 taggal megalakult a független mechanizmus tanácsadó testülete. Sor került továbbá a debreceni székhellyel létrejött főigazgatóság bemutatására is. Meghirdettek továbbá egy konferenciát, amelynek csak az előadóit tüntették fel, hogy milyen témákban tartanak előadást, azt nem tudták meg. Az MVGYOSZ igyekszik együttműködni ezzel a szervezettel is, mert úgy érzékelik, hogy komolyan veszik a rájuk bízott feladatot. Dr. Nagy Sándor egyúttal megkérdezte az OFT elnökét, hogy érdemes-e a Tanácsnak foglalkoznia a Nevelésügyi Kormánybizottsággal, és ennek kapcsán figyelemmel kíséreni a fogyatékossgal élő gyermekek helyzetét.

Királyhidi Dorottya a független mechanizmussal kapcsolatban elmondta, hogy szerinte a tanácsadó testület megalakulása kapcsán még nem derült ki semmi. Jelenleg előadásokat

hallgatnak, ugyanakkor azt várnák, hogy maga a testület definiálja a célját, a feladatait és kitalálja a munkaformáját. Egyelőre a bemutatkozásoknál tartanak, és nem egy párbeszéd zajlik ezeken az alkalmakon, hanem hallgatják a másik oldalt. A napokban nemzetközi kitekintésre is lehetőségük lesz, amikor többek között a szerb és a román ombudsmant hallgathatják meg. Általánosságban hiányolja a párbeszédet, mert amikor megalakult ez a testület, és a részvételre felkérték az érintetteket, akkor más céllal hívták létre a szervezetet, viszont most még ennek a célnak a megvalósítását nem látják.

Kovács Ágnes (Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetsége - MEOSZ)

úgy gondolja, hogy már a testület létszáma, az, ahogy ez megalakult, számára negatív üzenetet jelent. A testület 29 taggal jött létre, egyházakkal, intézményvezetőkkel együtt, amelyben a fogyatékosügyi érdekvédelmi szervezetek kisebbségben vannak, így pillanatok alatt leszavazhatók. Tehát ebben a testületben a legkevésbé fog a fogyatékos emberek érdeke érvényesülni. Megalkottak egy ügyrendet, amelyről tájékoztatást kaptak, és amit szöveg szerint a honlapjukon találhattak meg. Újsághírből tudták meg a debreceni főigazgatóság megnyitását. Önmagában örvendetes, hogy egy ilyen főigazgatóság létrejött, de az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala körülbelül úgy járt el ezzel a főigazgatósággal, mint ahogy általában az akadálymentesítéssel szoktak: a kapuban van egy csengő, amit, ha megnyomnak, szólnak, hogy menjenek be a hátsó bejáraton. Jónak tartja, hogy az országban számtalan irodájuk van, de nem tartja jó üzenetnek, hogy a központjuk Debrecenbe került. Nem tudott elmenni a debreceni városnézéses programra, de nem is volt szándéka, mert a meghívóból nem derült ki, hogy egyébként milyen napirendi pontok voltak, tehát mi volt ennek a célja a kiránduláson túl. A harmadik rendezvényről pedig csak itt, az OFT-ülésem értesült, erre a MEOSZ meghívót sem kapott. Ezt Kovács Ágnes így komolytalannak tartja.

A támogató szolgálatok gépkocsibeszerzéséhez nyújtott támogatás kapcsán megjegyezte, hogy e támogató szolgálatok ma már nem képesek saját költségvetésükből gépkocsivásárlást kigazdálkodni. Az új autó vásárlására az államtól kapott 10 millió forintos támogatás sajnos nem elegendő, mert az árak rendkívüli mértékben megemelkedtek és egy akadálymentes autó beszerzéséhez kb. 20 millió forintra lenne szükségük. Érdemes lenne a pályázatot az élethez igazítani, hogy a támogató szolgálatok lehetőleg új autót tudjanak beszerezni. Sajnos, látott arra példát, hogy a kapott támogatásból a támogató szolgálatok használt személygépkocsit vettek akadálymentesítés nélkül. Szerinte állami forrást a támogató szolgálatoknak kizárólag akadálymentes gépjármű vásárlására lehetne biztosítani.

A megváltozott munkaképességű személyek támogatása kapcsán Kovács Ágnes arról érdeklődött, előfordulhat-e, hogy a korábbi keretekhez képest kisebb összegű támogatást kapnak majd a szervezetek. Azt pedig nonszensznek tartja, hogy leginkább megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató cég a nem akadálymentes helyszínére támogatást kaphat, és így fordulhat elő például, hogy egy munkára jelentkező kerekesszékes fiataalt azért nem vesznek fel, mert nem akadálymentes a munkahely. Ő eleve nem is engedné az olyan telephely akkreditációját, amely nem minden fogyatékos ember számára akadálymentes.

Végezetül a MEOSZ elnöke megkérdezte az államtitkárt, hogy a súlyos mozgáskorlátozottak gépjárműszerzési támogatása körében várható-e a jövőben elmozdulás.

Bercse László (Értelmi Fogyatékosokkal Élők és Segítőik Országos Érdekvédelmi Szövetsége - ÉFOÉSZ) értelmi sérült társai kérését tolmácsolta, melynek lényege, hogy az OFT-ülésen mindenképpen vesse fel az értelmi fogyatékosok választójogának kérdését. Jövőre ugyanis európai parlamenti és önkormányzati választás is lesz hazánkban. Az értelmi fogyatékosok számára nagyon nagy probléma, hogy másodlagos állampolgárnak érzik magukat, mivel nem szavazhatnak, nem vehetnek részt a választásban. Azt a kérdést tette fel, hogy ők mikor tudnak ezzel az alkotmányadta jogosultságukkal élni, hiszen azt a CRPD is fontosnak tartja és számos nyugat-európai országban erre már van lehetőségük.

Fülöp Attila államtitkár a feltett kérdésekre válaszolva elmondta, hogy a Nevelésügyi Kormánybizottság elnöke a miniszterelnök és ez nem hozzájuk, hanem a Miniszterelnöki Kormányirodához tartozik. Annyit tud ígérni, hogy az MVGYOSZ elnökének kérését továbbítja dr. Bordás Gábor államtitkárhoz, aki a Miniszterelnöki Kormányirodát irányítja.

Kovács Ágnes felvetette, hogy dr. Nagy Sándor kezdeményezéséről szülessen egy OFT-határozat.

Ezt követően a Tanács meghozta az alábbi határozatot:

1/2023. (11.28.) OFT-határozat: Az Országos Fogyatékosügyi Tanács – 9 támogató szavazattal, 2 tartózkodás mellett javasolja, hogy: a Nevelésügyi Kormánybizottság üléseinek előkészítése céljából az egyik munkacsoport keretében jöjjön létre a Fogyatékosokkal Élő Gyermekek Inkluzív Neveléséért Felelős Munkacsoport. A Tanács felkéri az OFT elnökét, hogy e javaslatot írásban küldje meg a Miniszterelnöki Kormányiroda részére.

A támogató szolgálatok gépkocsivásárlásával kapcsolatban az OFT elnöke elmondta, lényeges, hogy az adott szolgálat milyen gépkocsiparkkal rendelkezik, a gépjárművek milyen régiók, mennyit futottak. Amennyiben új gépkocsit szeretnének vásárolni, lehetőség van a meglévők értékesítésére is, így az új vásárlásához megfelelő önerőhöz juthatnak. Az is fontos továbbá, hogy a szolgáltatást milyen kapacitással végzik. Arra, hogy a szolgálatok valóban akadálymentes gépkocsit vásároljanak, a Belügyminisztériumban jobban fognak figyelni a jövőben. Az MMK-s foglalkoztatással kapcsolatban az államtitkár megjegyezte, nem elvárható, hogy minden esetben, mindenkinek akadálymentes munkahelye legyen. A lényeg, hogy annak a fogyatékos embernek, aki ott munkát vállal, a munkahelye megmaradjon. Az OFT elnöke azonban azzal egyetért, hogy amiatt nem lehetne a fogyatékos jelentkezőt elutasítani, mert a számára esetleg nem tudják megoldani az akadálymentesítést. Az ilyen típusú visszajelzésekre is felhívják majd a kormányhivatalok figyelmét.

A súlyos fogyatékosokkal élők gépkocsiszerzésével kapcsolatban a támogatás módosítása, emelése alapvetően költségvetési kérdés, e tekintetben az államtitkár nem túl optimista.

Az ÉFOÉSZ választójogra vonatkozó kérdésével kapcsolatban nem tud újat mondani, ez az Igazságügyi Minisztérium hatáskörébe tartozik, a BM-nek itt mozgástere nincs. Fülöp Attila államtitkár azonban utalt arra, hogy a CRPD októberi jelentésével kapcsolatban házon belül létrejön egy munkacsoport, ami a közigazgatási államtitkár feladatszabása szerint visszacsatolást kér arról, hogy a 2024-ben esedékes következő jelentésig hogyan oldották

meg az olyan kérdéseket, mint a teljesen korlátozó gondnokság, illetve a választójog. Emiatt remélhetőleg az IM határozottabb lépéseket tesz ezeken a területeken.

Radóné Andor Erika Alexandra csatlakozott az ÉFOÉSZ képviselőjének felvetéséhez, azzal azonban, hogy nemcsak a választójog kérdésével kellene foglalkozni, hanem a teljesen korlátozó gondnoksággal is, ami gyakorlatilag mindent elvesz az érintettektől. Mindehhez rendkívül fontosnak tartaná a pszichoszociális fogyatékoság definícióját, ami már a többi fogyatékosági csoport tekintetében rendelkezésre áll. És ez szükséges lenne például a Brüsszelben is tárgyalt fogyatékosági kártya bevezetéséhez is.

Fülöp Attila, az OFT elnöke erre reagálva azt válaszolta, hogy a Fot. felülvizsgálatát 2024-ben megkezdik.

Domán Zoltán a gyógyászati segédeszközellátást érintően felvetette, hogy a pelenkák gyenge minőségével kapcsolatban történt-e valamilyen előrelépés?

Fülöp Attila államtitkár ismét utalt arra, hogy a finanszírozás kérdése a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő (NEAK) hatáskörébe tartozik. Javasolta, hogy az ezzel kapcsolatos konkrét javaslataikat, felvetéseiket közvetlenül a NEAK részére küldjék meg. De az is megoldás lehet, ha a panaszt, minőségi kifogást eljuttatják neki és ő továbbítja azt a NEAK főigazgatójának.

Kisari Károly (Fogyatékos Emberek Szervezeteinek Tanácsa - FESZT) azt a problémát vetette fel, hogy az enyhe értelmi fogyatékosok 23 éves korukig sajátos nevelési igényű státusszal MMK-snak minősülnek, de efelett már nem. Viszont enyhe értelmi fogyatékosra az orvosi, illetve rehabilitációs bizottságok nem adják meg a 40 százalékot, így ezek a fiatalok nem férnek bele innentől fogva az MMK-s státuszba, azonban elhelyezkedni nem tudnak. Az iskolából kikerülők és szakképzésben részt vettek 2-3 százaléka tud csak elhelyezkedni. Ma már a szakiskolákban 27 éves korukig ott tudják tartani az enyhe értelmi fogyatékos tanulókat. Kérdés, hogy ez egyedi intézkedés-e vagy rendszerbe fog kerülni. Ennek a hátránya, hogy ez a helyzet kontraproduktív az inklúzióval szemben, hiszen most már nem 18 éves korukban akarjuk őket beilleszteni a munka világába, hanem 27 évesen. Ezt pedig minél később tesszük, annál nehezebb lesz. A cégek, ha foglalkoztatják is őket, akkor is fizetniük kell utánuk a rehabilitációs hozzájárulást, mivel ezek a fiatalok nem kerülhettek MMK-s státuszba.

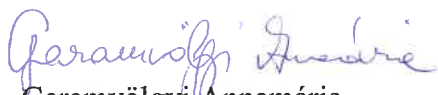
Csizi Péter helyettes államtitkár arra kérte Kisari Károlyt, hogy ezt a problémát írásban fejtsse ki és juttassa el számukra, ugyanis az államtitkár úr által említett EFOP pluszos pályázat fél éven belül mindenképpen kiírásra kerül, akár hazai, akár EU-s forrásból és ennek az egyik célcsoportját kifejezetten a köznevelésben, szakképzésben lévő SNI-s fiatalok jelentik. Erre tehát a pályázat szempontjából is figyelniük kell.

Kisari Károly ezt követően azt a kérdést vetette fel, hogy tapasztalták-e ezt az anomáliát más fogyatékosági csoportoknál is. Felvetését megküldi az OFT titkárán keresztül a Tanács tagjainak és várja a szervezetek tapasztalatait, véleményét, amit ő szívesen összegyűjt.

Ezután az OFT elnöke felhívta a jelenlévők figyelmét az Érték vagy! Gála rendezvényére, a Magyar Zene Házába, amelyre várják az OFT tagok részvételét is.

Mivel több hozzászólás nem érkezett, az államtitkár megköszönte valamennyi résztvevő együttműködését és 15 óra 45 perckor bezárta az ülést.

K.m.f.

Garamvölgyi Annamária
jegyzőkönyvvezető

Fülöp Attila
elnök

Toponári Gábor
jegyzőkönyv-hitelesítő

